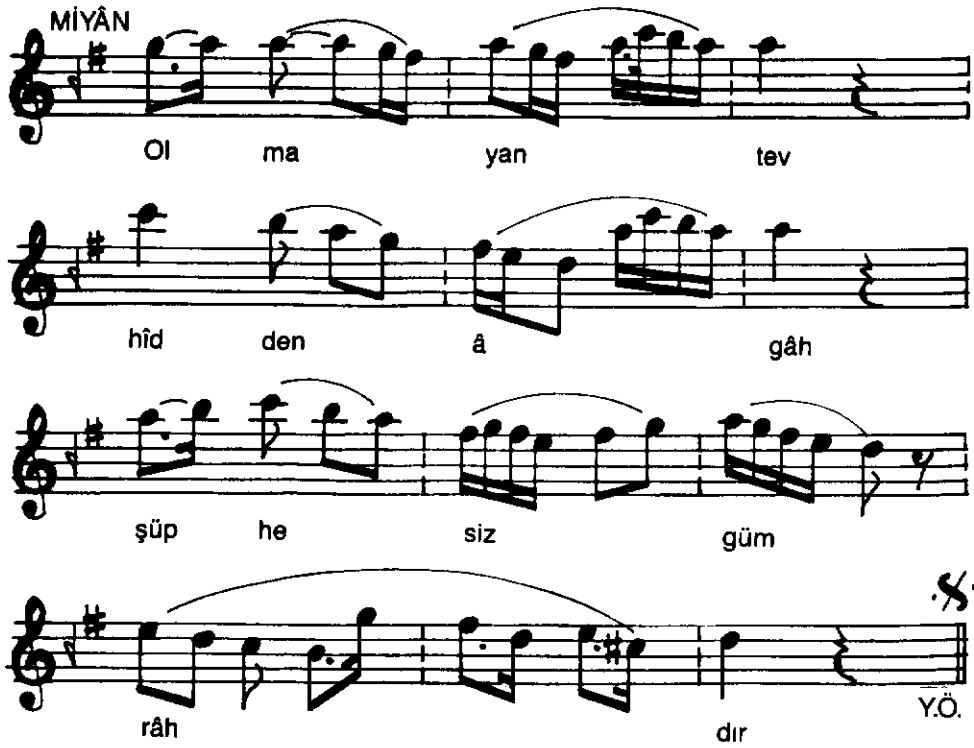

EVSAT

İZZEDDİN HÜMÂYÎ BEY

Tevhîd

Kelime-i tayyibe ki tevhîd-i Rabb-i Kibriyâ
Nahle temsîl eylemiş Kur'an'da tevhîdi Hudâ
Aslı sâbit dalları eflâke etmiş i'tilâ
Muhtelif lezzât ile esmârı mevcûd dâimâ

Hakk'ı tevhîd eyliyor îmânı ve ilmi avâm
Kurtulur şirk-i celîden, bunlar İslâm ve's-selâm
Sâni'i masnû'dan istidlâl ederler dem-be-dem
Hep şevâhidle bu istidlâle eylerler kıyâm

Hâs, hayr ü şerri Mevlâ'dan görür hep bir karâr
Zâhir esbâbı edip iskat, der yok gayr-ı yâr
Bil hakâyıkla olur sâbit bu tevhîd-i havâs
Râzı vü teslimdir her ne olsa hükm-i Girdigâr

Hâş-ı hâs tevhîdi sâbittir fenâ-yı halk ile
Cümlede gördükleri dâim vücûd-ı Hakk ile
Çün hudûs Hakk'ın zuhûru muhtelif âyîne
Bu sebeble bunların tevhîdi her dem zevk ile

Yalnız Allah vâir idi, hilkatten evvel bir Hudâ
Kendidir mevcûd yine hilkatse mir'attır ona
Bir vücûdun cümleden îlân ederken âşikâr
Hiç nasıl kâbildir olmak bu hakîkatten cüdâ

*Cehl ile me'lûf olan kalb dâim âteş-gâhdır
Âteşi gülzâr eden tevhîd-i illallâhdır
Olmayan tevhidden âgâh şübhesiz gümrâhdır
Hakk'ı tevhîd eyleyen kalb Hakk'a beytullâhdır*

Zâkir u mezkûru, zikri birleyen ehl-i kemâl
Kendine âyîne cümle, kendi mir'ât-ı Cemâl
Bil ki lâ-mevcûde illallâhdır irfandan garaz
Şirk-i ekberdir vücûdun, terk-i şirk etmek visâl

Dilde işrâk eylese ger nûr-i tevhîd-i Hudâ
Hep yakar kesrâtı, kalmaz levh-i dilde mâsivâ
Şekl-i nârda kalbde bir nûr-i tecellî uyanır
İşte bu sırr-ı Alî'dir nâr-ı cezbe-i Hudâ

Kim bu nûru buldu ise kalbi arşullâhdır
Sûreti Rahman'dır, hem kendi kelîmullâhdır
Enbiyâ vü evliyâ bu şem'e cem'dir cem'e şem'e
Cümlesi bu vâdi-i Eymen'de rûşen-mâhdır

Hazret-i Mûsâ vücûdu bir dıraht-ı meyvedâr
Etti ondan kendini nâr-ı hüviyyet âşikâr
Etti Mûsâ'ya nidâ ki: Ben senin Allâh'ınım
Vâdi-i akdestesin, kevneyi kalbinden çıkar!*

Öyle bir nûra erendir dinleyen, hem söyleyen
Hakk'ı görmek isteyen görsün beni her dem diyen
Görmediğim Allah'a tapmam, dedi Haydar Alî
Nefsini "lâ" eyleyendir Ken'ân Allâh'ı gören

* Tâhâ Sûresi, 12. âyet: "Şübhesiz benim ben senin Rabbin. Haydi papuçlarını çıkar. Çünkü sen mukaddes vâdide, Tuvâ'dasın."